

Fra: Mikael Sjöberg [<mailto:MikaelSjoberg@OestreLandsret.dk>]

Sendt: 25. maj 2022 15:41

Til: Signe Draabe Bruunsgaard <Signe.Bruunsgaard@ft.dk>

Cc: strafferetskontoret@jm.dk

Emne: retskendelser og gps overvågning

Kære medlem af retsudvalget

Den 3. marts 2022 sendte Justitsministeriet et udkast til en lovpakke i høring, hvis overordnede formål var at sikre en hensigtsmæssig udnyttelse af politiets, anklagemyndighedens, domstolenes, kriminalforsorgens og Ungdomskriminalitetsnævnets ressourcer.

Blandt de foreslåede ændringer var retsplejelovens § 791 a om politiets registrering af en mistænkt eller anden persons færden ved hjælp af gps, således at dette fremover ikke vil kræve retskendelse.

Dommerforeningen anførte i sit høringssvar af 7. april 2022, at den foreslåede ophævelse af kravet om retskendelse rejste væsentlige retssikkerhedsmæssige betænkeligheder. Politiet får gennem en retskendelse om overvågning ved gps meget vidtgående beføjelser, idet man samtidig får adgang til ransagningslignende indgreb i form af indtrængen på privat område og i private genstande med henblik på etablering af overvågningen. Justitsministeriets bemærkninger om, at det vil være tilstrækkeligt, at politiet selv skulle vurdere, om og i hvilket omfang en overvåget person efterfølgende skulle underrettes om indgrebet, anså vi for at være ganske utilstrækkelig. Dommerforeningen gjorde i høringssvaret endvidere opmærksomhed på, at fjernelse af kravet om retskendelse ved de ransagningslignende indgreb kunne komme i konflikt med grundlovens § 72.

Med fremsættelsen af lovpakken som LFF nr. 182 af 27. april 2022 kan det konstateres, at Dommerforeningens synspunkt til dels er imødekommet, idet den form for overvågning, som tillige forudsætter ransagningslignende indgreb, fortsat vil kræve retskendelse.

Derimod foreslås stadig, at registrering af en mistænkt eller anden persons færden ved hjælp af gps eller lignende, skal kunne foretages af politiet uden retskendelse, hvis placeringen eller monteringen af apparatet ikke kræver indtrængen i privat bolig eller lignende.

Dommerforeningen anerkender, at man med ændringen har imødekommet bekymringen i forhold til de ransagningslignende indgreb. Vi mener imidlertid, at der fortsat består retssikkerhedsmæssige problemer ved de overvågninger, som f.eks. kan omfatte montering af en gps på et køretøj eller overvågning ved hjælp af et videokamera, der viser personens færden. Denne type overvågning har en væsentlig mere intensiv karakter end den type overvågning, som i dag kan foretages uden retskendelse efter retsplejelovens § 791 a, stk. 1, og som f.eks. omfatter direkte observation med kikkert eller lignende mod en person på et ikke tilgængeligt sted.

Det anføres, at der med lovforslaget ønskes skabt en retstilstand, der i vidt omfang svarer til den, der var gældende forud for indførelsen af det generelle krav om retskendelse i 2018. Dommerforeningen skal hertil bemærke, at det netop var i forbindelse med kriminaliseringen af privates overvågning af andre med gps i 2018, at man vurderede, at politiets brug af samme metoder skulle kræve retskendelse. Det er ikke foreningens indtryk, at privates uberettigede anvendelse af gps eller lignende i dag vurderes mildere end i 2018, og indførelsen af straffelovens § 242 om stalking og § 243 om psykisk peger derimod på det modsatte.

Dommerforeningen finder på denne baggrund fortsat lovforslaget retssikkerhedsmæssigt problematisk – ikke mindst når det alene er begrundet i ressourcemæssige hensyn. Om det sidste er i øvrigt at tilføje, at dommerkendelser ikke i sig selv er sagsforlængende – de ekspederes fra dag til dag

Med venlig hilsen

Mikael Sjöberg

Landsdommer/Formand for Den Danske Dommerforening

Direkte: + 45 99 68 65 01/ + 45 21 66 18 49

**DEN DANSKE
DOMMERFORENING**